

Sygn. akt IV U 340/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Monika Wawro
Protokolant:	sekr. sądowy Tomasz Miłosz

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2018 r. w Olsztynie

sprawy N. J.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek odwołania N. J.

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

z dnia 17 marca 2016 roku nr (...)

I. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, iż przyjmuje, że dodatkowym symbolem umiarkowanego stopnia niepełnosprawności odwołującej N. J. jest symbol 05-R, a ustalony stopień niepełnosprawności ma charakter okresowy do dnia 31 maja 2021 roku,

II. w pozostałej części odwołanie oddala,

III. zasądza od Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności na rzecz odwołującej N. J. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 340/16

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 17 marca 2016 roku nr (...).2016 Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w E. uchylił orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. z dnia 11 stycznia 2016 roku nr SN. (...). (...)(...) i w konsekwencji zaliczył N. J. do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym do dnia 31 maja 2018 roku, ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 04 stycznia 2007 roku ze wskazaniem symbolu niepełnosprawności 02-P, oraz ze wskazaniem, że wymieniona wymaga konieczności uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Od powyższego orzeczenia, odwołanie złożyła N. J. wnosząc o jego uchylenie, ewentualnie zmianę orzeczenia. Skarżąca wskazała, iż zmiany wprowadzone orzeczeniami zarówno WZON jak i MZON w O. są w znacznym zakresie

niekorzystne dla strony w stosunku do orzeczenia PZON w K. z 2007 roku. Wskazała również, iż intencją strony zarówno na etapie składania wniosku, jak i w odwołaniu nie było dokonanie zmiany decyzji z 2007 roku w zakresie innym, niż pkt 9. Zamiarem strony było wyłącznie uzyskanie uprawnień do karty parkingowej. Ponadto, w ocenie Odwołującej, w toku postępowań przed zespołami doszło do naruszeń szeregu przepisów k.p.a. Nadto, Odwołująca podniosła w uzasadnieniu odwołania, że cierpi na szereg schorzeń, m.in.: niedosłuch obustronny z podejrzeniem zaburzeń centralnych przetwarzanie słuchowego; subkliniczną niedoczynność tarczycy; wadę wzroku; chorobę Scheuermanna; skoliozę; alergię; codzienne bóle i zawroty głowy; drętwienie kończyn; bóle kręgosłupa; obrzęki kolan; problemy z miesiączkowaniem; skłonności do tycia; zaburzenia adaptacyjne i depresyjne; niedojrzałość osobowości wymagającą stałej opieki.

Ponadto, strona Odwołująca wskazała, że pozostaje pod opieką logopedy i psychologa. Odwołująca leczy się również w (...). N. J. podała także, że dotknięta jest mnogimi wadami rozwojowymi i nabytymi narządu ruchu takimi jak: prawostronna kyfoskolioza piersiowa z garbem żebrowym z ograniczeniem ruchów rotacyjnych kręgosłupa piersiowego i pochylenia ku przodowi, koślawość obu bioder i stawów kolanowych, skrócenie prawej kończyny dolnej, koślawość stóp z płaskostopiem poprzecznym, koślawość obustronna paluchów, tyłoprężenie kolan.

W odwołaniu podkreślono, iż intencją strony było wyłącznie uzyskanie uprawnień do karty parkingowej, co miało skutkować poprawą komfortu życia Odwołującej. Tymczasem nie tylko odmówiono skarżącej stwierdzenia przesłanek z art. 8 ust 3a. pkt 1 Prawo o ruchu drogowym, ale także zmieniono dotychczasowe ustalenia w zakresie wymagań stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, a także stałego współdziałania na co dzień osoby drugiej w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W odpowiedzi na odwołanie, Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w E. wniósł o jego oddalenie. Pozwany organ na podstawie ocen sporządzonych przez skład orzekający oraz opinii składu wydanej w ramach samokontroli nie stwierdził przesłanek uzasadniających orzeczenie znacznego stopnia niepełnosprawności w niniejszej sprawie, ponieważ schorzenia występujące u skarżącej nie powodują niezdolności do samodzielnej egzystencji. Organ podał, iż niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokojenie bez pomocy innych osób podstawowych czynności życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację- art. 4 ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ponadto wskazano, że skarżąca nie spełnia przesłanek warunkujących wydanie karty parkingowej ponieważ nie posiada znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się – art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Pozwany podkreślił, iż uwzględnił wszystkie przesłanki, które bierze się pod uwagę przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności zgodnie z § 3 ust.2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Organ odwoławczy rozpoznając odwołanie uznał, iż okoliczności w nim powołane w świetle zgromadzonych dowodów oraz przepisów obowiązujących w zakresie kwalifikacji do poszczególnych stopni niepełnosprawności nie stanowi wystarczającej podstawy do zmiany orzeczenia w trybie art. 6c ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca N. J. cierpi na szereg schorzeń, w tym laryngologicznych oraz ortopedycznych.

(d: dokumentacja medyczna k. 18-92, 136-141, 153-154)

Orzeczeniem z dnia 17 marca 2016 roku WZON uchylił zaskarżoną decyzję Miejskiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. w części i określił przyczynę niepełnosprawności N. J. symbolem 02-P, wskazując, iż niepełnosprawność ma charakter okresowy- do dnia 31 maja 2018 roku, oraz określił, że niepełnosprawność istnieje od 04 stycznia 2007 roku. W zakresie wskazań organ wskazał, iż Odwołująca wymaga konieczności uczestnictwa w terapii zajęciowej.

(d: akta WZON)

Z uwagi na rozbieżności w ocenie przez stronę Odwołującą i organ orzekający o stopniu niepełnosprawności stanu zdrowia N. J., Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii, laryngologii, psychiatrii.

Biegły psychiatra A. L. uznał Odwołującą za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z przyczyn schorzeń określonych symbolem 02-P oraz uznał, że naruszenie sprawności organizmu odwołującej jest okresowe- do dnia 31 maja 2021 roku, uznał także, że stan niepełnosprawności istnieje się od urodzenia. Biegły wskazał również, iż opiniowana jest niezdolna do pracy, wymaga uczestnictwa w terapii zajęciowej, wymaga uczestnictwa w terapii zajęciowej, wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W uzasadnieniu biegły wskazał, że ze względu na stan zdrowia psychicznego opiniowana nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Jest zdolna do samoobsługi w podstawowy zakresie. Potrafi się poruszać komunikować, wykonywać podstawowe czynności. Odwołująca wymaga jedynie częściowej pomocy w pełnieniu ról społecznych (przygotowanie posiłku, ubrań, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych). W ocenie biegłego, N. J. nie jest całkowicie zależna od otoczenia. Biegły podał, iż istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo poprawy niepełnosprawności w trakcie rehabilitacji w oparciu np. o warsztaty terapii zajęciowej, choć będzie to proces trwający dłużej niż do 2018 roku, zatem stopień powinien być przyznany na dłuższy okres tj. do 2021 roku. W pozostałym zakresie biegły zgodził się z orzeczeniem WZON.

(d: opinia biegłego psychiatry- k. 97)

Biegły ortopeda uznał Odwołującą za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z przyczyn schorzeń określonych symbolem 05-R, niepełnosprawność istnieje od urodzenia, ustalony stopień niepełnosprawności ma charakter okresowy i istnieje od dnia 4 stycznia 2007 roku. Biegły uznał, że okres trwania niepełnosprawności datuje się do dnia 31 maja 2021 roku. W zakresie wskazań szczególnych biegły ortopeda stwierdził, że N. J. wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie. Wymaga również korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki.

W uzasadnieniu biegły podał, iż schorzenia narządu ruchu występujące u opiniowanej powodują istotne obniżenie funkcji narządu ruchu, co stanowi podstawę do zaliczenia skarżącej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Odwołująca jest osobą wymagająca czasowej lub częściowej pomocy osób trzecich celem pełnienia ról społecznych, poruszania się. Nie spełnia przesłanek Ustawy o Ruchu Drogowym. Biegły zgodził się ze stanowiskiem WZON.

(d: opinia biegłego ortopedy- k. 104- 108)

Biegły laryngolog uznał, iż u odwołującej występuje umiarkowany stopień upośledzenia słuchu. W uzasadnieniu opinii wskazał, iż występujący u odwołującej obustronny niedosłuch typu odbiorczego umiarkowanego stopnia był i jest nadal słuchem społecznie wydolnym i nie narusza on sprawności organizmu do wykonywania pracy w żadnym stopniu, a w konsekwencji nie powoduje on zaliczenia opiniowanej zgodnie z obowiązującymi przepisami do osób niepełnosprawnych z przyczyn laryngologicznych. Ponadto, biegły wskazał, iż badana jest osobą sprawną psychicznie i fizycznie poruszającą się samodzielnie, mowę potoczną słyszy i rozumie, może więc porozumiewać się z otoczeniem i w miejscu pracy. Podkreślił, że dwa aparaty słuchowe komfort słyszenia w umiarkowanym upośledzeniu słuchu tylko znacznie poprawiają i nie powodują niepełnosprawności. Biegły podzielił opinię WZON w całości.

(d: opinia biegłego laryngologa- k. 130-131)

Z uwagi na zastrzeżenia złożone przez stronę Odwołującą, Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu ortopedii.

W opinii uzupełniającej biegły podtrzymał poprzednią opinię. Nadto dodał, iż wynik badania RTG potwierdza progresję skoliozy, jednak nie daje to podstaw do stwierdzenia, że z tego powodu doszło do powstania znacznego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się, jednak nie ma przesłanek do przyznania karty Parkingowej.

(d: opinia uzupełniająca biegłego ortopedy- k. 158)

Sąd zważył, co następuje

Odwołanie N. J. jako częściowo zasadne, zasługuje na podzielenie w części.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z 1997 roku ze zm.) w art. 3 ust. 1 ustala trzy stopnie niepełnosprawności, to jest znaczny, umiarkowany i lekki. Kryteria oceny niepełnosprawności określa zaś Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (DZ.U. Nr 139, poz. 1328).

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z 1997 roku ze zm.) za osobę o lekkim stopniu niepełnosprawności uznaje się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Osoba taka, pomimo naruszonej sprawności organizmu jest zdolna do wykonywania pracy i samodzielnej egzystencji. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Natomiast do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. nr 139, poz.1328) w § 3 ust. 2 precyzuje natomiast przesłanki, jakie należy wziąć pod uwagę przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 rok życia. Wszystkie okoliczności wskazane w tym przepisie, związane są ze stanem zdrowia osoby zainteresowanej i jej możliwościami w zakresie samodzielnego egzystowania. Ponadto, § 29-31 cytowanego rozporządzenia podaje standardy w zakresie kwalifikowania do stopni niepełnosprawności.

W świetle zebranego materiału dowodowego, a w szczególności opinii biegłych, którym Sąd dał wiarę należy zaliczyć odwołującą się do osób niepełnosprawnych w umiarkowanym stopniu, również z przyczyny oznaczonej symbolem 05-R. Sąd swoje stanowisko w tym zakresie oparł na treści opinii biegłego ortopedy, który podkreślił, iż występujące u opiniowanej schorzenia naruszają sprawność organizmu powodując obniżenie funkcji narządu ruchu. Stanowi to podstawę do zaliczenia Odwołującej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ponieważ jest osobą wymagającą czasowej lub częściowej pomocy osób trzecich celem pełnienia ról społecznych. Ponadto, biegły psychiatra i biegły ortopeda zgodnie uznali, że przewidywany okres trwania niepełnosprawności winien być ustalony do 31 maja 2021 roku. W pozostałym zakresie, w tym wnioskowanym przez odwołującą w jej odwołaniu, biegli nie stwierdzili medycznych przesłanek do ustalenia spełnienia wymagań, co do innych wskazań. Natomiast biegły lekarz

laryngolog w całości podzielił orzeczenie WZON, podając, iż symbol 03-L nie jest przyczyną niepełnosprawności Odwołującej.

Podkreślić bowiem należy, że Sąd nie dysponuje wiadomościami specjalnymi, które posiadają biegli. Zgodnie zaś z utrwalonym w tej mierze poglądem Sądu Najwyższego - opinie biegłych lekarzy mogą być oceniane przez Sąd - wyłącznie przez pryzmat ich zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego oraz wiedzy powszechnej, wystarczające dla uznania bądź nie uznania opinii biegłego za przekonującą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, Lex nr 151656).

W ocenie Sądu, powyższe opinie są precyzyjne, logiczne oraz wyczerpująco analizują przedstawione zagadnienia. Są one pełne (udzielają bowiem wyczerpujących odpowiedzi na postawione pytania) i jasne (zawierają logiczne uzasadnienie wniosków końcowych), a przez to merytorycznie zasadne. Brak jest przy tym, w ocenie Sądu, jakichkolwiek okoliczności, które prowadziłyby do konieczności uzupełnienia tych opinii, bądź skutkowały jej dyskwalifikacją.

Ponadto, Sąd w oparciu o opinię biegłego ortopedy ustalił, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek z ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie nabycia tzw. Kart Parkingowej. Zgodnie, bowiem z art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W konsekwencji, w ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom strony Odwołującej, stan jej zdrowia nie daje podstawy do zmiany zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej przesłanek z art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym. W myśl cytowanego przepisu kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się lub osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Osobą niepełnosprawną w rozumieniu komentowanego przepisu nie jest każda osoba niepełnosprawna, lecz wyłącznie osoba o obniżonej sprawności ruchowej, w orzeczeniu której zawarta jest informacja o spełnieniu określonej przesłanki (W. Kotowski, Komentarz do art.8 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, 2011.05.01).

Na zakończenie wskazać wypadnie, iż Sąd ograniczył się do merytorycznego rozpoznania Odwołania N. J. od decyzji WZON z dnia 17 marca 2016 roku w zakresie stanu jego zdrowia pod kątem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i wskazań z nim związanych. Poza oceną Sądu pozostaje natomiast prawidłowość orzeczenia przez WZON i MZON w stosunku do orzeczenia PZON w K. z 2007 roku.

Reasumując, Sąd zmienił zaskarżone orzeczenie przyjmując, że dodatkowym symbolem umiarkowanego stopnia niepełnosprawności odwołującej jest symbol 05-R, a ustalony stopień niepełnosprawności ma charakter okresowy do dnia 31 maja 2021 roku, nie mniej jednak nie znalazł podstaw do zmiany w pozostałym zakresie wnioskowanym przez stronę.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc orzekł w punkcie I i II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w zw. z par. 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 poz. 1804).

SSR Monika Wawro